

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії **Петрик Віталій Віталійович, 1989 року народження, громадянин України**
освіта вища: у **2011 році** закінчив **Київський національний університет імені Тараса Шевченка** за спеціальністю «Правознавство» (диплом спеціаліста).
3 вересня 2022 року по теперішній час аспірант денної форми навчання кафедри інформаційних технологій ННПП НАВС, виконав акредитовану освітньо-наукову програму **Національної академії внутрішніх справ**.
Разова спеціалізована вчена рада утворена наказом **Національної академії внутрішніх справ** від «10» червня 2026 року № 772, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради - **Лариси Удалової**, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ;

Рецензентів - **Олени Таран**, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ;

Надії Моргун, кандидата юридичних наук, доцента, професора кафедри оперативно-розшукової діяльності та національної безпеки Національної академії внутрішніх справ;

Офіційних опонентів - **Діани Сергєєвої**, доктора юридичних наук, професора, головного наукового співробітника лабораторії № 1 науково-організаційного центру Національна академія Служби безпеки України;

Тимура Лоскутова, доктора юридичних наук, професора, головного наукового співробітника науково-дослідної лабораторії з проблем запобігання кримінальним правопорушенням Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції імені Е. О. Дідоренка Донецького державного університету внутрішніх справ.

на засіданні «28» липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань «Право» **Петрику Віталію Віталійовичу** на підставі публічного захисту дисертації «**Особливості використання електронних доказів у кримінальному процесі в Україні та світі**» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в **Національній академії внутрішніх справ, МВС України, м. Київ**.

Науковий керівник – **Валерій Хахановський**, доктор юридичних наук, професор, Національна академія внутрішніх справ, професор кафедри інформаційних технологій ННПП.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація є одним із перших в Україні комплексних досліджень теоретичних і

практичних проблем використання електронних доказів у кримінальному провадженні з урахуванням зарубіжного досвіду та практики ЄСПЛ, у якому розкрито особливості збирання, перевірки й оцінювання електронних доказів, зокрема електронного листування в месенджерах та доказів, створених або модифікованих засобами штучного інтелекту (у тому числі дипфейків), а також обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення кримінального процесуального законодавства України. У результаті здійсненого дослідження сформульовано й обґрунтовано, а також додатково аргументовано низку наукових положень і висновків, які виносяться на захист, зокрема:

вперше сформульовано авторське функціональне визначення електронного доказу як інформації в електронній формі, що створена, збережена, передана або відображена за допомогою електронних пристроїв, систем чи мереж, містить відомості про обставини, які мають значення для кримінального провадження, і може бути використана як доказ за умови її отримання та перевірки в порядку, передбаченому КПК України;

вперше запропоновано доповнити КПК України статтею 99-3 «Особливості оцінки електронних доказів, створених або модифікованих засобами штучного інтелекту», яка передбачає три взаємопов'язані елементи: обов'язок учасника провадження розкривати факт використання технологій штучного інтелекту; перерозподіл тягаря доказування автентичності в разі заявлення обґрунтованих сумнівів з підтверджувальними доказами про це; недопустимість електронного доказу штучного походження, не розкритого стороною, що його подала;

вперше запропоновано координатну авторську класифікацію електронних доказів за п'ятьма взаємодоповнюваними критеріями (способом створення інформації; процесуальним режимом отримання; процесуальним статусом носія; рівнем процесуальної верифікованості; рівнем втручання в право на повагу до приватного життя), що передбачає одночасну характеристику кожного електронного доказу за всіма критеріями і визначає процесуальний маршрут роботи з ним – від моменту виявлення до представлення суду;

вперше обґрунтовано концепцію трансформації електронного об'єкта на доказ через послідовну систему чотирьох технологічно зумовлених операцій (відтворення електронної інформації засобами програмно-апаратного забезпечення; аналіз її атрибутів і метаданих; описове закріплення в процесуальному документі; вилучення/копіювання з гарантією цілісності через хешування та фіксацію chain of custody). На відміну від криміналістично-технічних моделей збирання електронних доказів (М. В. Салтевський, А. В. Гутник (Ратнова)), запропонована модель має процесуально-правову природу й визначає мінімальний стандарт належної фіксації, порушення якого тягне недопустимість доказу за ч. 1 ст. 87 КПК України;

вперше розроблено класифікацію листування в месенджерах як окремого виду електронних доказів за вісьмома критеріями (кількістю учасників, рівнем доступу, можливістю розміщення контенту, етапом створення, джерелом походження, форматом, змістово-інформаційною складовою, способом формування відповідей), що визначає процесуальний порядок його збирання, фіксації та оцінки.

За своїм змістом дисертація відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих

навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом міністерства освіти та науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Здобувач має 9 наукових публікацій за темою дисертації, зокрема сім наукових статей, опублікованих у наукових виданнях України, визнаних фаховими з юридичних наук, а також 2 тези наукових доповідей. У наукових публікаціях у повній мірі обґрунтовуються отримані наукові результати відповідно до поставленої мети:

1. Петрик В. В. Використання електронних доказів у кримінальному провадженні: проблеми їх збору, перевірки та оцінки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2025. № 87. С. 119–123. DOI: 10.24144/2307-3322.2025.87.4.17

2. Хахановський В. Г., Петрик В. В. Штучний інтелект і електронні докази: проблеми автентичності (юридичний аспект). *Європейський правничий часопис*. 2025. Вип. 8. С. 161–165. DOI: 10.36919/3041-1149(Print).8.2025.161-165

3. Петрик В. В. Поняття та класифікація електронних доказів у кримінальному процесі у країнах світу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. № 90, ч. 4. 2025. С. 324–328. DOI: 10.24144/2307-3322.2025.90.4.46

4. Петрик В. В., Ментинська І. Б. Відтворення англомовних назв програмних продуктів у кримінальному процесі: проблеми уніфікування. *Інтернаука*. 2026. № 1 (95). С. 161–168. DOI: 10.25313/2520-2308-2026-1-11840

5. Петрик В. В. Електронні об'єкти, згенеровані штучним інтелектом, як докази у кримінальному провадженні: проблеми правового регулювання в Україні та зарубіжний досвід. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2026. № 4. С. 217–222. DOI: 10.32782/2524-0374/2026-4/46

6. Машталяр О. М., Петрик В. В. Персональні дані як електронний доказ у кримінальному процесі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2026. № 5. С. 218–221. DOI: 10.32782/2524-0374/2026-5/49

7. Khakhanovsky V., Petryk V. Messenger correspondence as electronic evidence in criminal proceedings in Ukraine and abroad. *Scientific Journal of the National Academy of Internal Affairs*. 2026. № 31 (2). P. 9–19.

У дискусії взяли участь члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження:

Офіційний опонент – доктор юридичних наук, професор **Сергєєва Діана Борисівна**, Національна академія Служби безпеки України, головний науковий співробітник лабораторії № 1 науково-організаційного центру, виступила без зауважень.

Офіційний опонент – доктор юридичних наук, професор **Лоскутов Тимур Олександрович**, головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії

з проблем запобігання кримінальним правопорушенням Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції імені Е. О. Дідоренка Донецького державного університету внутрішніх справ, виступив без зауважень.

Рецензент – доктор юридичних наук, професор **Таран Олена Вікторівна**, Національна академія внутрішніх справ, завідувач кафедри кримінального процесу, виступила із зауваженнями: 1) не можу погодитися із пропозиціями стосовно доповнення КПК України статтею 99-3 «Особливості оцінки електронних доказів, створених або модифікованих засобами штучного інтелекту», що передбачає три взаємопов'язані правила. В цій статті ви створили оцінні категорії, які неможливо по факту застосувати. 2) при аналізі міжнародних актів засвідчено наявність розвинутої багаторівневої міжнародної нормативної бази, орієнтири якої (диференціація процесуальних гарантій залежно від категорії даних, єдині стандарти поводження з доказами, механізми транскордонного доступу) доцільно врахувати під час формування національної моделі регулювання. Не доцільно врахувати, а це є обов'язком України з чітко визначеним терміном, і яким чином можна імплементувати право в ЄС в національне законодавство. 3) також незрозуміло навіщо посилатися на ГПК (ст. 96), якщо він вже втратив чинність.

Рецензент – кандидат юридичних наук, доцент **Моргун Надія Сергіївна**, Національна академія внутрішніх справ, професор кафедри оперативно-розшукової діяльності та національної безпеки, виступила без зауважень.

Голова ради – доктор юридичних наук, професор **Удалова Лариса Давидівна**, Національна академія внутрішніх справ, директор навчально-наукового інституту післядипломної освіти, виступила із зауваженнями: 1) в рубрику вчених, які досліджували цю проблематику, слід було б додати членів сьогоденної спеціалізованої вченої ради, оскільки вони також є фахівцями в цій сфері; 2) в емпіричній базі дослідження мають бути не тільки прокурори, а й інші суб'єкти, які мають до цього відношення; 3) в майбутній монографії слід зробити акцент на кількісних та якісних показниках; 4) деякі пункти наукової новизни вперше, слід було б перенести в рубрику удосконалено; 5) також є пропозиція зробити порівняльну таблицю до свого дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 (п'ять) членів ради,
«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Петрику Віталію Віталійовичу** ступінь доктора філософії з галузі знань «Право» за спеціальністю **081 «Право»**.
Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова
разової спеціалізованої вченої ради

